

Raivo E. Tamm: Tõnu ei saanud eluajal piisavalt tunnustust

Eile lahkus meie seast armastatud laulja ja näitleja Tõnu Kilgas. Nüüd meenutab teda hea sõber ja kolleeg Raivo E. Tamm.

"Temast ma jään puudust tundma. See nali ja naer teatrigarderoobis..." ohkab riigikogu liige ja näitleja Raivo E. Tamm (55) meenutades head kolleegi Tõnu Kilgast. Koos mängiti nii "Õnne" seriaalis, kus Kilgas tegi Harry Ahvena rollis kaasa 1993. aastast. Raivo sõnul on šokk suur, sest korra oli Tõnu pahalasest juba võitu saanud ning lavalegi naasnud.

"See rõõm oli suur, kui selgus, et saadi jaole kopsuvähile. Pärast seda, kui ta oli haiglast tulnud mängisime Estonias koos "Pipit". Ta oli nii rahul. Tal oli hea meel, et arstid tegid head tööd ja said õigel ajal jaole. Rääkis, et see kasvaja oli nii pisike, umbes sõrmeotsa suurune. Tõesti, rõõmustasime, et kõik läks hästi. See oli paar aastat tagasi," meenutab Raivo sõbra ja kolleegi esimest diagnoosi. Samas ei tähenda see seda, et vähk on lõplikult võidetud.

Üks Raivo sõber, vaimulik ja teoloog Urmas Petti läks sarnaselt: "Tal oli operatsioon ja öeldi, et saadi jagu, aga siis ajas siirded aju. Mul oli ehmatav kogemus ees olemas. Tõnu võitles edasi ja käis teiselgi operatsioonil, hetkeks tundus, et on parem. Siis aga..."

Viimati rääkis Raivo Tõnuga telefoni teel aasta alguses, kui Tamm põdes koroonat: "Ta ise helistas mulle. Tihtipeale ma ei julgenud talle ise helistada, saatsin sõnumeid ja küsisin, kuidas tal läheb. Ei tea ju, kuidas tal on. Kui on halb olla, kas siis üldse saab rääkida."

"Aga kui minu koroonasse haigestumise uudis Kroonikas ilmus, siis ta kohe helistas ja küsis, kuidas mul läheb ja kuidas perega on. Tal endal oli juba kümme korda hullem olukord, aga ikka tundis huvi, oli osavõtlik ja hooliv."

Raivole jääb Tõnu meenutama tohutu huumorisoon, mis oli tema fenomeniks: "Ta kohe oskas nalja teha. Vahel tundus, et ta on mingit anekdooti kuskilt kuulnud ja siis räägib seda edasi justkui oleks see tema endaga juhtunud. Just nii see tundus, et kui poolt

kroonika.delfi.ee

Kultuuriministeerium
Estonia teater
Teater

usud, siis oled poolega ikka petta saanud. Mitu vinti keeras ikka veel peale. Temaga koos olles naersin koguaeg. Tal oli ka ühiskondlikku närvi, nii et mõnikord ta kirus midagi, mis talle ei meeldinud. Tihtipeale ka see kirumine läks lustakaks."

Raivo sõnul võib Tõnu kohta öelda sama nagu omal ajal Eino Baskini kohta, et ta ei valeta, vaid liialdab. Tõnul oli ka see omadus - tema liialdused olid naljakad ja armsad.

Raivo sõnul oli Tõnu ka suurepärase reisikaaslane, kes hoidis oma juttudega alati trupi tuju üleval.

Ühest on Raivol aga tuline kahju, et andekas näitleja, kelle tohutu rollide nimistu, pea 50 osatäitmist, paljud pahviks lööb, ei saanud oma eluajal väärt tunnustust: "Mul on tunne, et see inimene ei saanud tunnustust ei Teatriliidu ega Kultuuriministeeriumi poolt ega riiklikult. See on järjekordne näide, mil me kõik ütleme "armastatud näitleja", aga tegelikult ei tunnusta. Kurb. Ta säras, rahvas naeris ja aplodeeris. Ainus tunnustus tuligi teatrisaali publikult. Olen alati rääkinud, et eestlastel on üksteisele raske hästi öelda ja see laieneb riiklikule tasandile. Tõnu on selle järjekordne näide. Peaksime inimesi tunnustama ikka eluajal ja neile häid sõnu ütleva."¹